

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

En aquesta resolució s'han ocultat les mencions a l'entitat afectada per tal de donar compliment a l'art. 17.2 de la Llei 32/2010, atès que en cas de revelar el nom de l'entitat afectada es podrien identificar, també, les persones físiques afectades.

Identificació de l'expedient

Resolució del procediment de tutela de drets núm. PT 72/2021, instat contra l'Ajuntament de Barcelona.

Antecedents

1. En data 18/06/2021 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, un escrit del Sr. (...) (en endavant, la persona reclamant), pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret de supressió de les seves dades personals del servei de recollida de residus "Porta a porta de Sant Andreu del Palomar", que havia exercit prèviament davant l'Ajuntament de Barcelona.

La persona reclamant aportava diversos correus electrònics que havia intercanviat amb el Servei d'atenció del servei "Porta a porta de Sant Andreu del Palomar" en relació amb l'exercici d'aquest dret. En concret, aporta un correu electrònic de data 28/05/2021 dirigit a "Porta a Porta Sant Andreu" pel qual sol·licita: *"la supressió de les meves dades personals (adreça, telèfon, DNI...) que tinguin de mi, que vaig donar en relació amb el servei porta a porta"*. Així mateix, aportava el correu de resposta que des d'aquest servei li van adreçar en què li informaven que no podien suprimir les seves dades ja que la legitimitat del servei es basava en l'interès públic en l'exercici d'una competència municipal. El correu era de data 10/06/2021.

2. En data 29/06/2021, es va donar trasllat de la reclamació a l'Ajuntament de Barcelona per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

3. L'Ajuntament de Barcelona va formular al·legacions mitjançant informe del Director de Serveis de Neteja i Gestió de Residus i Medi Ambient de l'Ajuntament de Barcelona de data 15/07/2021, en el qual exposava, en síntesi, el següent:

- Que un cop contrastades les dades amb l'Oficina d'informació del porta a porta de Sant Andreu del Palomar, es van identificar diverses interaccions amb la persona interessada.
- Que prèviament a l'exercici del dret de supressió la persona reclamant va trucar a l'oficina del porta a porta queixant-se del funcionament del servei de recollida de residus.
- Que la persona reclamant, mitjançant l'enviament d'un correu electrònic al servei esmentat, va exercir el dret de supressió de les seves dades personals que havia facilitat a aquest servei municipal.

- Que en data 09/06/2021 l'Oficina d'informació del porta a porta va respondre a la persona reclamant mitjançant un correu electrònic que deia textualment: *“Tal i com li vam explicar per telèfon, no és possible suprimir les seves dades personals”*.
- Que el dia 10/06/2021 la persona reclamant va acudir de manera presencial a l'Oficina d'informació del porta a porta per preguntar el motiu pel qual no li podien suprimir les seves dades personals i va demanar que la resposta se li enviés per escrit. Des d'aquest servei d'informació se li va dir que les dades no es podien suprimir, ja que la legitimitat del servei estava basat en l'interès públic en l'exercici d'una competència municipal i que podia escriure una incidència a l'Ajuntament.
- En data 10/06/2021 se li va enviar un correu amb tota la informació relativa a la protecció de dades i els canals que podia utilitzar per resoldre la seva reclamació. Entre d'altres hi constava el contacte de la persona delegada de protecció de dades on podia presentar la reclamació si no estava conforme amb la resposta que havia rebut en relació amb l'exercici del dret, i també la possibilitat de presentar una reclamació de tutela del seu dret a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
- Finalment, l'Ajuntament aportava la resposta que l'Agència Catalana de Residus de la Generalitat de Catalunya a una consulta relativa a la recollida selectiva i la gestió de recursos municipals (exp.: (...) i assumpte: consulta sobre la recollida selectiva i gestió de residus). En aquesta resposta, s'informava que són ens locals qui decideixen el model de recollida selectiva a implantar i el sistema de gestió d'aquest servei públic, tot i tenint en compte que qualsevol model ha de reflectir el cost real, directe o indirecte, de les operacions de recollida i transport i tractament dels residus, de manera que permeti implantar també sistemes de pagament per generació de residus. I citava l'avantprojecte de la Llei estatal de residus i sòls contaminats, actualment en fase de tramitació parlamentària. A més, conclouia dient que la normativa que en el futur desenvolupi l'Agència de Residus de Catalunya tindrà també com a objectiu fomentar la implantació de models de recollida eficients, afavorint el reciclatge i la valorització material dels residus municipals, a fi i efecte d'assolir els objectius establerts per la normativa comunitària circular.

Fonaments de Dret

1. És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.
2. L'article 17 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, l'RGPD), regula el dret de supressió en els següents termes:

“1. El interesado tendrá derecho a obtener sin dilación indebida del responsable del tratamiento la supresión de los datos personales que le conciernen, el cual estará obligado a suprimir sin dilación indebida los

datos personales cuando concurra alguna de las circunstancias siguientes:

- a) los datos personales ya no sean necesarios en relación con los fines para los que fueron recogidos o tratados de otro modo;*
- b) el interesado retire el consentimiento en que se basa el tratamiento de conformidad con el artículo 6, apartado 1, letra a), o el artículo 9, apartado 2, letra a), y este no se base en otro fundamento jurídico;*
- c) el interesado se oponga al tratamiento con arreglo al artículo 21, apartado 1, y no prevalezcan otros motivos legítimos para el tratamiento, o el interesado se oponga al tratamiento con arreglo al artículo 21, apartado 2;*
- d) los datos personales hayan sido tratados ilícitamente;*
- e) los datos personales deban suprimirse para el cumplimiento de una obligación legal establecida en el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se aplique al responsable del tratamiento;*
- f) los datos personales se hayan obtenido en relación con la oferta de servicios de la sociedad de la información mencionados en el artículo 8, apartado 1.*

3. Los apartados 1 y 2 no se aplicarán cuando el tratamiento sea necesario:

- a) para ejercer el derecho a la libertad de expresión e información;*
- b) para el cumplimiento de una obligación legal que requiera el tratamiento de datos impuesta por el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se aplique al responsable del tratamiento, o para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable;*
- c) por razones de interés público en el ámbito de la salud pública de conformidad con el artículo 9, apartado 2, letras h) e i), y apartado 3;*
- d) con fines de archivo en interés público, fines de investigación científica o histórica o fines estadísticos, de conformidad con el artículo 89, apartado 1, en la medida en que el derecho indicado en el apartado 1 pudiera hacer imposible u obstaculizar gravemente el logro de los objetivos de dicho tratamiento, o*
- e) para la formulación, el ejercicio o la defensa de reclamaciones.*

Per la seva banda, l'article 15 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGD), determina el següent, també en relació amb el dret de supressió:

"1. El derecho de supresión se ejercerá de acuerdo con lo establecido en el artículo 17 del Reglamento (UE) 2016/679.

2. Cuando la supresión derive del ejercicio del derecho de oposición con arreglo al artículo 21.2 del Reglamento (UE) 2016/679, el responsable podrá conservar los datos identificativos del afectado necesarios con el fin de impedir tratamientos futuros para fines de mercadotecnia directa."

En relació als drets contemplats als articles 15 a 22 de l'RGPD, els apartats 3 a 5 de l'article 12 de l'RGPD, estableixen el següent:

“3. El responsable del tratamiento facilitará al interesado información relativa a sus actuaciones sobre la base de una solicitud con arreglo a los artículos 15 a 22, y, en cualquier caso, en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud. Dicho plazo podrá prorrogarse otros dos meses en caso necesario, teniendo en cuenta la complejidad y el número de solicitudes. El responsable informará al interesado de cualquiera de dichas prórrogas en el plazo de un mes a partir de la recepción de la solicitud, indicando los motivos de la dilación. Cuando el interesado presente la solicitud por medios electrónicos, la información se facilitará por medios electrónicos cuando sea posible, a menos que el interesado solicite que se facilite de otro modo.

4. Si el responsable del tratamiento no da curso a la solicitud del interesado, le informará sin dilación, y a más tardar transcurrido un mes de la recepción de la solicitud, de las razones de su no actuación y de la posibilidad de presentar una reclamación ante una autoridad de control y ejercitar acciones judiciales.

5. La información facilitada en virtud de los artículos 13 y 14 así como toda comunicación y cualquier actuación realizada en virtud de los artículos 15 a 22 y 34 serán a título gratuito. Cuando las solicitudes sean manifiestamente infundadas o excesivas, especialmente debido a su carácter repetitivo, el responsable podrá:

a) cobrar un canon razonable en función de los costes administrativos afrontados para facilitar la información o la comunicación o realizar la actuación solicitada, o

b) negarse a actuar respecto de la solicitud.

El responsable del tratamiento soportará la carga de demostrar el carácter manifiestamente infundado o excesivo de la solicitud.

(...)”

En relació amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, referent a la tutela dels drets previstos per la normativa sobre protecció de dades personals, disposa el següent:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada la seva sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

3. Exposat el marc normatiu aplicable, escau analitzar si, d'acord amb els preceptes transcrits al fonament de dret 2n, procedeix en aquest cas la supressió de les dades en els termes que sol·licità la persona reclamant.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Amb caràcter previ a aquesta anàlisi, cal fer una breu referència al sistema de recollida i gestió de residus porta a porta. D'acord amb la informació que facilita l'Ajuntament de Barcelona a la pàgina web <https://ajuntament.barcelona.cat/ecologiaurbana/ca/residu-zero/recollida-selectiva/porta-a-porta-sant-andreu>, l'objectiu d'aquest model és incentivar la recollida selectiva de residus. Aquest nou sistema que l'Ajuntament té previst implantar a tota la ciutat, es va implantar en primer lloc al barri de Sarrià Vell i en data 24/05/2021 es va iniciar la primera fase de la recollida porta a porta al barri de Sant Andreu del Palomar.

Cal també fer referència a la informació que l'Ajuntament va aportar a l'Autoritat en la fase d'informació prèvia relativa a l'IP 248/2021 que l'Autoritat està tramitant en relació amb una denúncia presentada sobre el nou model de recollida i gestió de residus que l'Ajuntament de Barcelona va implantar en algunes zones del barri de Sant Andreu del Palomar. Segons va explicar l'Ajuntament, es va enviar una circular informativa a tots els habitatges de la zona on s'anava a implantar el servei de recollida de residus porta a porta, sense concretar dades identificatives dels veïns. En aquesta circular s'informava d'aquest nou model i s'indicava que es passaria pels domicilis a repartir els materials necessaris per dur a terme el reciclatge (en endavant, kit de reciclatge). També s'informava que si no es trobaven a casa en aquell moment, podrien recollir-ho a l'Oficina del porta a porta. La circular informativa no contenia cap dada identificativa, només hi constava l'adreça de l'habitatge (l'Ajuntament va aportar un document que ho acreditava). A la circular s'hi adjuntava un formulari de recollida de dades que incloïa els següents camps: nom, cognoms, telèfon mòbil, i adreça electrònica i signatura manuscrita. La persona havia de lliurar-lo quan recollís el kit de reciclatge. L'Ajuntament també assegurava que l'única dada necessària pel funcionament del servei era l'adreça de l'habitatge i que les dades identificatives i de contacte eren facultatives. En les seves pròpies paraules: *“Mentre es presta el servei la dada relativa a l'habitatge s'ha de tractar necessàriament per poder prestar el servei. I l'Ajuntament garantia que per obtenir el kit de reciclatge no era obligatori facilitar les dades identificatives ni tampoc les de contacte, prova d'això és que es va repartir material sense que la persona interessada hagués donat les seves dades identificatives i de contacte”*. I assegurava que l'única dada imprescindible era l'adreça de l'habitatge, una dada que l'Ajuntament ja tenia en exercici de les seves competències.

En aquest cas concret, la persona reclamant demanava concretament la supressió de les seves dades personals relatives al servei de recollida selectiva i gestió de residus “porta a porta”. I l'Ajuntament al·legava que no les podia suprimir perquè es tractava d'un servei basat en l'interès públic en l'exercici d'una competència municipal, per tant, invocava que el tractament era necessari per complir una missió en interès públic.

Pel que fa a la competència municipal en matèria de recollida i gestió de residus urbans, cal acudir a l'article 25.2.b de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (en endavant, LBRL) que disposa, que: *“El municipi exerceix, en tot cas, com a competències pròpies, en els termes de la legislació de l'Estat i de*

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

les comunitats autònomes, en les matèries següents: b) Medi ambient urbà: en particular, parcs i jardins públics, gestió dels residus sòlids urbans i protecció contra la contaminació acústica, lumínica i atmosfèrica en les zones urbanes". I també es recull a l'article 66.3 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (en endavant, TRLMRL), que disposa: "3 El municipi té competències pròpies en les matèries següents: l) El subministrament d'aigua i l'enllumenat públic, els serveis de neteja viària, de recollida i tractament de residus, les clavegueres i el tractament d'aigües residuals".

El servei de recollida i gestió de residus és de prestació obligatòria pels municipis, tal com prescriu l'article 26 LBRL: "1. Els municipis han de prestar, en tot cas, els serveis següents: a) En tots els municipis: enllumenat públic, cementiri, recollida de residus, neteja viària, proveïment domiciliari d'aigua potable, clavegueram, accés als nuclis de població i pavimentació de les vies públiques". En la mateixa línia es pronuncia l'article 67 del TRLMRL: "Els municipis, independentment o associats, han de prestar, com a mínim, els serveis següents: a) En tots els municipis: enllumenat públic, cementiri, recollida de residus, neteja viària, abastament domiciliari d'aigua potable, clavegueres, accés als nuclis de població, pavimentació i conservació de les vies públiques i control d'aliments i begudes".

Cal afegir que l'article 86 LBRL configura la recollida, tractament i aprofitament de residus com un servei públic essencial reservat a favor de les entitats locals: "2. Es declara la reserva a favor de les entitats locals de les activitats o serveis essencials següents: proveïment domiciliari i depuració d'aigües; recollida, tractament i aprofitament de residus (...).

Vista la normativa transcrita, la recollida de residus és per llei un servei públic local de caràcter essencial reservat a les entitats locals.

Des del punt de vista de la protecció de dades, el tractament de dades personals serà lícit quan compleixi alguna de les condicions recollides a l'article 6.1 de l'RGPD. En el cas de l'exercici de les competències atribuïdes als poders públics per una norma amb rang llei, és d'aplicació l'apartat e) d'aquest article: "el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento". Així ve recollit a l'article 8.2 LOPDGDD "El tratamiento de datos personales solo podrá considerarse fundado en el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable, en los términos previstos en el artículo 6.1 e) del Reglamento (UE) 2016/679, cuando derive de una competencia atribuida por una norma con rango de ley.

En aquest cas també cal tenir en compte l'article 5.1.c) relatiu al principi de minimització de les dades, segons el qual: "Los datos personales serán adecuados, pertinentes y limitados a lo necesario en relación con los fines para los que son tratados". Segons afirmava l'Ajuntament en la fase d'informació prèvia (IP 248/2021) abans esmentada, per a la prestació del servei de recollida de residus porta a porta, només era necessari el tractament de la l'adreça de l'habitatge. És per això que pel

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

que fa el servei porta a porta només sobre aquesta dada personal podria aduir l'Ajuntament el que disposa l'article 17.3 de l'RGPD.

En efecte, l'article 17.3 de l'RGPD, disposa que *“Los apartados 1 y 2 no se aplicarán cuando el tratamiento sea necesario: b) para el cumplimiento de una obligación legal que requiera el tratamiento de datos impuesta por el Derecho de la Unión o de los Estados miembros que se aplique al responsable del tratamiento, o para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable”*. Certament, l'Ajuntament està legitimat per tractar les dades necessàries per l'exercici de la seva competència en matèria de recollida i reciclatge de residus, però aquesta base legal no faculta l'Ajuntament a tractar dades personals que no resulten necessàries per a la prestació del servei i, tal com va informar a l'Autoritat en relació amb aquesta qüestió, l'única dada necessària obligatòria és l'adreça de l'habitatge.

En definitiva, en data 28/05/2021 la persona reclamant va exercir el dret de supressió de les seves dades personals davant l'Ajuntament en relació amb les dades que havia facilitat per al servei de recollida porta a porta. L'Ajuntament, dins del termini legal previst, li va informar que les dades no es podien suprimir perquè el tractament el tractament era necessari per a complir una missió en interès públic atribuïda a l'Ajuntament. Ara bé, aquesta resposta no concorda amb la informació que va facilitar l'Ajuntament a l'Autoritat en relació amb l'IP 248/2021 abans esmentada. Certament, l'Ajuntament va manifestar que per obtenir el “kit de reciclatge” i per la prestació del servei porta a porta, l'única dada necessària era l'adreça de l'habitatge en qüestió. Malgrat això, l'Ajuntament es va negar a suprimir les dades identificatives i de contacte de la persona reclamant, adduint que el tractament era necessari per complir una missió d'interès públic basat en una competència municipal. Tanmateix, tal com afirmava l'Ajuntament aquestes dades personals no eren necessàries per a la prestació del servei.

En conclusió, i des de la perspectiva del dret de supressió regulat a l'article 17 de l'RGPD, procedeix estimar la present reclamació de tutela del dret de supressió, atès que en el present procediment ha quedat acreditat que la persona reclamant va exercir davant l'Ajuntament el dret de supressió respecte de les seves dades personals (identificatives i de contacte) en relació amb el servei de recollida de residus porta a porta i també consta acreditat que amb la contestació duta a terme per l'Ajuntament no es va fer efectiu el dret de supressió exercit, que abasta també les dades de la persona reclamant relacionades amb la seva queixa sobre el funcionament d'aquest servei formulada a l'Ajuntament prèviament a l'exercici del seu dret de supressió.

De conformitat amb allò establert als articles 16.3 de la Llei 32/2010 i 119 del RLOPD, en el casos d'estimació de la reclamació de tutela de drets, s'ha de requerir al responsable del fitxer per tal que en el termini de 10 dies faci efectiu l'exercici del dret. D'acord amb això, procedeix requerir l'entitat reclamada per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació de la present resolució,

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

procedeixi a la supressió de les dades personals objecte de la present reclamació, amb l'excepció de la dada corresponent a l'adreça de l'habitatge, que segons va dir l'Ajuntament era l'única dada necessària per a la prestació del servei. Un cop s'hagi fet efectiu el dret de supressió en els termes exposats i es notifiqui a la persona reclamant, en els 10 dies següents l'entitat reclamada haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.

Per tot això, resolc:

1. Estimar parcialment la reclamació de tutela formulada pel Sr. (...) contra l'Ajuntament de Barcelona.
2. Requerir l'Ajuntament de Barcelona per tal que en el termini de 10 dies comptadors a partir de l'endemà de la notificació d'aquesta resolució faci efectiu el dret de supressió exercit per la persona reclamant, en la forma assenyalada al fonament de dret 3r. Un cop s'hagi fet efectiu el dret de supressió, en els 10 dies següents l'entitat reclamada haurà de donar-ne compte a l'Autoritat.
3. Notificar aquesta resolució a l'Ajuntament de Barcelona i a la persona reclamant.
4. Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de l'LPAC o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora,